

اداره خانه سی :

بازید جامع شریفی تربه قاپسی
قارشینده

دینی، علمی، ادبی، اجتماعی

مرکز تویمی :

باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

مخمس

۱۳۳۸

اسلامك نفعنه

سراط مخبر: خادم یازیلر

مع التشر قبول ونشر اولنور. یازانك

شخصیتی دكل، یازینك ماهیتی نظر دقته

آلینیر. کوندریله جك آثار او قوناقلی

و مختصرجه یازیلش اولمالیدر. کلن

یازیلردن شایان قبول کورولنلر تاریخ

صیراسیله درج ایدیلیر .

صاحبی، مدیری، محرری :

علاوه سی لازمدر .

هرسنه نك برنجی

سراط استرا: و ایکنجی آلتی

آیلمندن اعتباراً آتونه قید اولونور.

سنه لکی پوسته اجرتیه برابر

۱۰۰، الی آیلغی: ۵۰. غروشدر.

ممالك اجنیه ایچین ۱۰۲۰ غروش

فی: غروش

۱۰

صفر

۱۳۴۳

جلد

۵

عدد

۵۲

اوروج مسئله سی حقنده جواب

بکن نسخه دن مابعد

عبدالله افندی مقاله سننده : سورة بقره نك
(۱۸۳ ، ۱۸۴ ، ۱۸۵) نجی آیتلرینی مجملآ ترجمه
(وعلى الذين يطيقونه فدية) آیتنی ده (کوجی یه توبده
اوروج طوتمايانلر فديه ورسینلر) طرزنده تفسیر
ایلدکن صوکره دیورکه :

(شیمدی شوآیت کریمه ده بیلدیریلن احکامه کوره
بن ایستر اوروج طوتارم ، ایستر بر ویا بز قاج آدمک فدیّه
اوله رق قارتی دیورورم واوروجی یرم . . . قارشیمه
برطاقم آدملر چیقوبده . . . (فلیصمه) فدیّه یی نسخ ایتمش ،
اوروجی واجب قیلمشدرمی دییه حک) (فلیصمه)
ایجاب ایچون دکل ، (نه زمان طوتالم) سوال مقدرینک
جوابیدر . بوکاده (بیدالله بکم الیسر) دلیلدر .

اول امرده عبدالله افندی نك بو سغوزلرینه
جواب ویره لم :

قرائت مشهوریه کوره (اطاقه) دن مأخوذ
اولان (یطیقونه) نك منسوخ اولمادیغنه قائل اولوب ده
آکا استطاعت معناسی ویریلدیکی تقدیرده بو آیت
جلیله نك مفادی (کوجی یه توبده اوروج طوتمايانلره
فديه ویرمک واجبدر .) دیمک اولور . حالبوکه
تلاوة وکتابه مؤخر اولان (فن شهد منکم الشهر
فلیصمه) آیت جلیله سنک مفادی (شهر رمضانده
حاضر اولانلردن کوجی یه تن هر فرده ایام رمضانده
عیناً اوروج طوتوق فرضدر .) دیمکدرکه : بو
تقدیرده کوزه آیتلرک مضمونلری تعارض ایتمش
اولور . کلام الله تعارض محال اولدیغندن آنی
دفع ایتمک لازم و واجبدر . بونک ایچون یا اولکی
آیتی ایکنجی یه ، یاخود ایکنجی یی اولکی یه حل
ایدهرک آرملرینی تألیف وتوفیق ایتمک اقتضا ایدر .
عبدالله افندی نك (فلیصمه) ایجاب ایچون دکل ، نه
زمان طوتالم سوال مقدرینک جوابیدر (دیدیکی
وجه اوزره تألیف ایچون ایکنجی آیتده تصرفه مقام

نزولی ، سیاق کلامی بوسبوتون اھمال ایدهرک اوبدرقه
هدایته بر بدوی باقیشیله باقاندردرکه آتیده حکایه
اولونان بدوی بونلردن زیاده اوبایدہ صاحب اقتداردر .
چونکه : بونلر بعضاً اولورکه منحصرأ نظر اعتنایه
آلدقلری مفردات لغویه نك تحمل ایتدکلی معانی
اصلیه یی بولامازلر . لکن بدوی ، عربینده متأصل
بولوندیغی ایچون بویله بر خطایه دوشمنز . حکایه
شویله در :

عمر نده شهره کیرمه مش ، نمازنده در ، جامع ناصیل
یردر کورمه مش (مجرم) نامنده بر بدوی تصادفاً
شهره کیرمش ، سیلاب جماعته قاتیلارق جامعده دمش
واوک صفه کچمش . امامک اوقودیغی فاتحه یی بلیغ
وقدسی بر سوز اولوق اوزره کال حیرت واستغراق
ایله دیکله مش . امام ، فاتحه دن صوکر (الم نهلك
الاولین) ده نیجه بدوی ، بولوندیغی صفدن آخر
صفه قاجش . امام (ثم تتبعهم الاخرین) ده نیجه بوسبوتون
صفدن آیریش . امام ، (كذلك نفع بالجرمین)
ده نیجه صولوغی دیشاریده آلمش ، تلاش ایله بادیه
یولنی طوتمش . شیمدی شویدوی یی قاجیران نه در ؟
شبه یوق که (اولین) و (آخرین) دن مراد کیملردر ، عرف
قرآنده (مجرمین) نه کی آدملردر ؟ بونلری بیلمه دیکی
حالده ، صرف مفردات لغویه و تراکیب عربیه نك
حسب السلیقه کوکننده حاصل ایله دیکی تأثیردر .

روایتی اھمال ایدنلرک دیگر قسمی ده یا بر فکر
فلسفینک تأثیرندن ویا سیر وسلوک ائناسنده حاصلی
ایلدیکی ذوق وجدانینک محصله سندن دوغان
وقلبنده یر طوتان بر عقیده یه قرآن کریمک الفاظ
شریفه سینی یا ناشدیرمق ایسته یی ارباب تفسیردرکه
بونلر نظرنده روایت اھمال ایدیلدیکی کی سیاق وسباقدن
ومقاصد قرآنیه دن هیچ برشی نظر اعتنایه آلیماز .

الہیات فاکولتہ سی تفسیر وتاریخ تفسیر مدرسی

بر غم علی ہودت

مساعداً دکلدر . زیرا (فلیصمه) امر مطلقدر .
قرائتدن مطلق اولان امرار اساساً وجوب افاده
ایلدیکی کی مقدم کن (کتب علیکم الصیام) قرینہ
قطعیہ سیلہ بو آیتده کی صیغہ امرک وجوبدن باشقه
برمعنایہ حمل اولونمق احتمالی یوقدر .

ثانیاً - (ایاماً معدودات) قول کریمی ایله
صیامک زمان وجوبی بیان بیوردقدنصرکه نه سوال
مقدره حاجت قالیر ، نهده (فلیصمه) قول کریمک
جوابی اولمق احتمالی بولونور . اگر « صیامک زمانی
اولان ایام معدوده پی تعیینه محمولدر » ده نیلمک
ایسته نیلورسه بوده . یک فاحش بر خطادر . زیرا
تعیینی افاده ایدن (فلیصمه) قولی دکل ، (شهر رمضان)
و (فن شهد منکم الشهر فلیصمه) قول کریمده کی
(شهره) لفظلریدر . شو حالده (ومن شهد منکم
الشهر فلیصمه) قول کریمک مجموعنی تعیینه حمل ایتک
متضمن اولدینی (من ، شهد ، فلیصمه) لفظلری رأی
مجرد ایله اہمال ایتک دیمک اولور . جالبوکه بر
لفظک اعمالی اہمالندن اولی در ، باخصوص قرآن قریمک
ہر لفظی و حتی ہر حرفی بر معنی و بر حقیقت افاده
ایدر . آنک ایچون هیچ بر حرفنک اہمالی قطعاً
جائز و دوغرو اولاماز .

ثالثاً - (یریدالله بکم الیسر) قول کریمی ایله
بیان بیوریلان (یسر) افطار خصوصندہ مریض ایله
مسافره و یریلن ترخیصہ مصروف و آنی تعلیلدر .
نتہ یکم ابن عباس حضر تبری ده بو صورتلہ تفسیر
ایله مشدر . یوقسہ اصحابی مقیمینک افطار ایله فدیہ
بینندہ تخییرلرینہ حمل اولنمق احتمالی یوقدر و اولہ ماز .
زیرا بوتون امت محمد اصحابی مقیمینہ ایام رمضان
آنحق اوروج طومتق فرض اولدیعنه اجماع و اتفاق
ایتدکلری کی کتاب اللہ ایله سنت رسول اللہده بو
حکمی تنصیص ایشدر . بناء علیہ بوتلرک فدیہ
ایله اوروجدن قور تولمالری ایچون قطعاً مساع

شرعی یوقدر . معروضات سالفہدن مستبان اولدینی
اوزره تعارضی دفع ایچون (فلیصمه) قول کریمده
تصرف جائز دکلدر . شو حالده آیتلر پنینی توفیق
ایچون (یطیقونہ) قول کریمہ نظر ایدمک اقتضایدر .
شویله کہ : تلاوة و کتابہ مؤخر اولان (فلیصمه)
قولی زمان نزول اعتباریلہ (یطیقونہ) یہ یا مقارن
ویا خود آندن مؤخر اولمق احتمالندن خالی دکلدر .
اگر زماناً مقارن ایسہ (اطاقہ) یہ (ادنی درجات
القدرة علی الشی) معنایی و یروب ابن عباس ایله
سائر علماء ذوی الاحترامک حمل ایلدکلری کی
(و علی الذین یطیقونہ فدیہ) قول کریمی شیخ فانی یہ
حمل ایتک اقتضایلر . اگر نزولاً مؤخر ایسہ جمهور
سلفک قائل اولدکلری وجهلہ و تخییر حکمنی نسخ
ایلدیکنہ حکم ایتک مجبوریدر . باشقه درلوتصورک
اجتمالی یوقدر . بیان اولوندینی طرز اوزره آیتلر
آرہسنی تألیف ، الفاظ قرآنیہنک شمولی خارجندن
فکر بشر قاریشدیرماق ایله دکلده صرف قرآن
کریمک روخندن اخذ اولنمق صورتیلہدر .

عیداللہ افندی یہ و یرمش اولدیعمر جوابلر عیناً
سلیمان نظیف بکده جوابدر .

علاوہ اولمق اوزره شو جہتی . عرض ایدیم کہ
عیداللہ افندی ایله سلیمان نظیف بکک نسخہ و یا
شیخ فانی حقندہ نزولنہ قائل اولمادکلری حالده
(یطیقونہ) قول کریمندن اوروج طومتعہ ذی طاقت
اولانلرک رمضانده اوروج طومتایہ بیله جکلری حکمنی
استخراج و اجتہاد ایتملری ، مکافیت صیامک وجوبی امر
اولان (کتب علیکم الصیام) و (فن شهد منکم الشهر
فلیصمه) نصوص قرآنیہ سیلہ (صوموا شهرکم) حدیث
شریفنک صراحت قطعہ سنہ و تواتراً نقل اولنہ کن
سنت عملیہ یہ مخالفتی و ضروریات دینیہدن بر حکم
قطعی نک رد و انکارینی مستزمدر . کہ بو ضلالت
فکریہ قدر (من فسر القرآن بر آیه الخ) حدیث

— افندی ! بوکانه اولمش؟ دیدی. بنم عقلمک
ایردیکی قدر و اونک آکلایه بیله جکی درجه ده
ایضاحات ویردم. شاشدی،

— هر وقت اولورمی؟ سؤالنده بولوندی.
بوسفرده بن شاشدم. چونکه: زواللی کنجک مدت
عمرنده خسوفی کورمه دیکي وایشیتیمه دیکي آکلا.
شیلوردی ! هنوز جغرافیا مقدماتی اوقویانلر بیله
بیلیرکه: کونشک طوتولماسی کندیسيله ارضک
آراسنه قرك، آيك طوتولماسی ده کونشله قمر
آراسنه ارضک کیزمه سندن ایلری کیر، طبیعی
واولاغان بر حادثه در. بویله سماوی بر حادثه
طولایینسيله ارضیلرک تلاشته دوشمه سی و قمری،
یاخود شمسی قورتارمق کی غیرتکشلکه قالقیشماسی
قدر یجا وهله استانبولک اسکی محیطنه یاانجی بر
حرکت اولاماز. زواللی مملکتیم نه قدر ده کیشدی.
ایچنده دوغوب بویومش و اختیارلامش اولان
بزم کیلره نه الیم بر غربتگاه اولدی !

* *

توحید افکار غزته سنک ۱۴ اغستوس ۳۴۰
نسخه سنده شو سطرلر مندرج ایدی.

«رصدخانه دن آلدیغیمز معلوماته کوره ظله دخول
(۹) ی (۳۱) کچه واقع اولمشدی. اون بچقه خسوف
کلی باشلادی. (۱۱) ی (۲۰) کچه خسوف کلینک
نهایی ایدی. (۱۲) ی (۱۰) کچه خسوف کلی نهایتلندی
و (۱) ی (۹) کچه قمر ظلدن خروج ایدی.

سلاح سسلری، قرك کولکه دن تماماً قورتولماسنه
قدر دوام ایدی. پولیسرله انضباط افرادینک بوتون غیرته
رغمأ بوسلاح آتمه نک اوکنه کچیکله مه دی. اجرا ایتدی کمز
تحقیقاته نظراً سلاح آتدقلرندن طولای مختلف سمترده
دردست اولونانلر قرق تجاوز ایتمدر. دون کیجه ساعت
بری چاریک کچه قمر، یته اسکی حالی اکتساب اتمش
استانبولک کچیردیکي هیجانه ساد نکران اولویوردی.
خسوف کلی زائل اولدقدن صوکران یکانه موجب ممنویت
نیجه: جیلغینجه وبر حرب ساخه سی آ کدیرر درجه ده

شریفه ماصدق اوله جق بر مثاله تضادف ایدیلره مر
صانیرم. بومقامده اجتهادک امکاتسی سلب ایله بن براهین
موجود ایکن و بو امکاتسزلغه دعوی اجتهاده
بولنانلرک وقوفی اولمق لازم کیرکن بویله صراحت
قطعیه قارشوسنده اجتهادک جوازینه صلاحیت کامله
هانکی منابعدن ترشح ایلدیکنی و بو رأی واجتهاده
کوره آیتلر آره سنده لازم کان تعارضک دفعی
نه صورتله ممکن اوله بیله جکني اوکرنک ایسترم.
فاتح درسعاملرندن اسکلیلی محمد عاطف

خسوف و کسوف :

۱۳۴۳ محرمک ۱۴ نجی جمعه کیجه سی قمر،
کمال احتشام ایله افقک اوستنده کوروندکن بر
مذت صوکران، رؤیته نظراً صول طرفدن انخسافه
باشلادی. متعاقباً هر طرفدن آتیلان سلاخلرده
استانبولک ساکت محیطنه ولوله ویردی. قرص
قرك کنارنده کی کولکه تدریجاً تزايد ایدره ک خسوف
کلی حالی آلدی. شو حاله شاعرانه بر نظرله
باقیلمش اولسه یدی. غربلیشدیریلک ایته نیلن.
خلقمزدن بر قسمک حالا خرافی و اساطیری
توهماتدن قورتولامادیغنی و مدیجه دکل، هنوز
عرفاناً وحشیجه یا شادیغنی کورن آیک، حجاب
حیا ایله استتار ایله دیکنه حکم ایدیلیردی.

چونکه: قمری بر اژدرهانک یوتمایه، یاخود
جسیم بر کدینک آیانغی آیک اوکنه قویمایه قالقیشدیغنی
اقوام وحشیجه توهیم ایدیلیر، اونی قورتارمق
ایچین باغیریلیر، چاغیریلیر، کورولتو، باطیردی
یا ییلیردی. اوکیجه خسوف اثناسنده طرف طرف
ایشیدیلن سلاح وتکه سسلری ده عینی غیرتکشلک
یا ییلیمقدم اولدیغنی ظن ایتدیریوردی. یاتسی نمازندن
چیقارکن بایزید میداننده کوردیکم ۲۵ یاشلارنده
قدر پرکنج، قمری ازانه ایله: